

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 5. oktober 2026

Sak 2026/613 - Delta-Xray Group - org.nr. 932 001 772 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Delta-Xray Group (heretter «klager») søkte 19. august 2025 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024. Søknaden gjaldt et søknadsbeløp på 214 813 kroner etter dokumentert modell.
- (2) Lotteritilsynet etterspurte i brev 18. oktober 2025 ytterligere informasjon om klagers aktiviteter og dokumentasjon på kostnadene det ble søkt om kompensasjon for. Klager ble bedt om å oversende alle fakturaene som inngikk i søknadsgrunnlaget, sammen med en beskrivelse av hvordan materiellet skulle brukes. Det ble også bedt om en beskrivelse av ekspedisjonene som skulle gjennomføres, informasjon om hvem som var arrangør, og påmeldingsinformasjon, herunder påmeldingsfrister, påmeldingsavgifter og lignende. Klager ble videre bedt om å redegjøre for hvilke leiekostnader organisasjonen hadde hatt i 2024, og opplyse hvilke radiokonkurranser organisasjonen hadde deltatt på.
- (3) Klager oversendte den etterspurte dokumentasjonen i e-post 19. oktober 2025. Det ble opplyst at organisasjonen skulle gjennomføre en ekspedisjon til den norske Bouvetøya i Sør-Atlanteren i februar 2026, der foreningen skulle delta i radiosportkonkurranse. Det var organisasjonens medlemmer som skulle arrangere ekspedisjonen, ettersom dette var en del av klagers hovedaktivitet. Klager opplyste også at organisasjonens aktiviteter er finansiert av egenandeler, donasjoner, medlemsavgifter og samarbeidspartnere. Klager hadde blant annet chartret en båt fra Icetugs, som utgjorde hovedandelen av kostnadene det var søkt om kompensasjon for. Organisasjonen hadde også hatt noen leiekostnader for lagring av utstyr. Klager opplyste avslutningsvis at organisasjonen deltar jevnlig i konkurranser for å bli bedre i radiooperasjonsteknikk, eksempelvis «CQ WW CV».
- (4) Lotteritilsynet avsto søknaden 16. desember 2025, med den begrunnelse at foreningen ikke er demokratisk, og at klagers virksomhet kommer en lukket krets til gode og/eller dekker det som normalt anses for å være kostnader av privat karakter. Lotteritilsynet viser til at foreningen ikke er demokratisk, ettersom klagers vedtekter er formulert slik at det i utgangspunktet er samme person som utgjør styret til personen går av. Når det gjelder vurderingen om at klagers virksomhet kommer en lukket krets til gode eller dekker det som normalt anses for å være kostnader av privat karakter, vises det til at organisasjonen gjennomfører aktiviteter med få deltakere og veldig høye kostnader som det er tydelig at deltakerne i stor grad betaler for selv.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Vestre Strømkaiaen 13
5008 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (5) Klager påklaget vedtaket 27. desember 2025. Klager gjør gjeldende at foreningen er demokratisk, og åpen for alle radioamatører som aktivt ønsker å delta på ekspedisjonene. Det vises til at medlemmene kan ta opp saker til årsmøtet, herunder valg av styremedlem, og at all medlemmene har én stemme hver der det er flertallet som bestemmer. Årsmøtet kan også delegere roller og ansvar for oppgaver til enkeltmedlemmer. Klager hevder at det er ingen forhold som støtter påstanden om at foreningen er udemokratisk.
- (6) Når det gjelder vurderingen om at klagers virksomhet kommer en lukket krets til gode eller dekker det som normalt må anses for å være kostnader av privat karakter, vises det til at foreningen driver frivillig innsats uten lønn, og at virksomheten kommer andre til gode. Vedtektene slår fast at organisasjonen er åpne for alle som aktivt ønsker å delta på DXpedisjoner. Klager påpeker at budsjettet til ekspedisjonen til Bouvetøya er omtrent på 18 millioner kroner, og at kostnadene blir delt med andre over flere år, slik at klagers del utgjør rundt åtte millioner kroner. Kostnadene blir finansiert ved at hver deltaker betaler omtrent 150 000 kroner, mens resten finansieres ved gaver og donasjoner. Det er ikke riktig at hver deltaker betaler 70 000 kroner, slik det feilaktig er lagt til grunn i vedtaket. Hver deltaker betaler mindre enn ett prosent av den totale kostnaden, og det er derfor ikke riktig at egenandelene utgjør 90 prosent. Formålet med ekspedisjonene er å aktivere land på DXCC-listen, slik at radioamatører over hele verden får mulighet til å registrere en kontakt. Det vises til at det er snakk om omtrent 50 000 radioamatører som får nytte av aktiveringen, deriblant også norske radioamatører. Klager hevder at ekspedisjonene ikke er av privat karakter, der deltakerne drar på tur for sightseeing. Organisasjonen er heller ikke en lukket krets, omtrent halvparten av medlemmene skulle delta på ekspedisjonen. Klager har også hatt tre frivillige samlinger i Norge, i tillegg til de andre aktivitetene som å delta i radiosportkonkurranse. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (7) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen og sakens dokumenter med innstilling 11. mars 2026 til Lotterinemnda for behandling, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 33.

Det rettslige grunnlaget

- (8) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften). Forskriften er nå opphevet, men var gjeldende for søknadsrunden 2025.
- (9) Formålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet, og ordningen skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester, jf. forskriften § 1.
- (10) Ved søknad etter forenklet modell følger det av forskriften § 7 første ledd at søknadsgrunnlaget beregnes av totale driftskostnader etter avgrensning og poster det skal gjøres fradrag for, jf. andre ledd og § 6.
- (11) Det fremgår av forskriften § 6 bokstav a at det ikke ytes kompensasjon for kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd.
- (12) Det gis ikke kompensasjon for merverdiavgiftskostnader til virksomhet som kommer en lukket krets til gode, eller dekker det som normalt må anses for å være kostnader av privat karakter, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav d.

- (13) Lotterinemnda kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Etter forvaltningsloven § 34 siste ledd kan Lotterinemnda treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til Lotteritilsynet for helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (14) Delta-Xray Groups klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2025 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024.
- (15) Lotteritilsynet har avslått søknaden med påstand om at klagers vedtekter ikke er demokratiske, og med det grunnlag at klagers kostnader kommer en lukket krets til gode/ eller dekker det som må anses kostnader av privat karakter. Lotterinemnda har valgt å vurdere om klagers kostnader dekker det som må anses å være kostnader av privat karakter.
- (16) Det følger av forskriften at det ikke gis kompensasjon for merverdiavgiftskostnader som dekker det som normalt må anses for å være kostnader av privat karakter, jf. § 3 tredje ledd bokstav d.
- (17) I høringsnotat 11. desember 2017 punkt 2.4.2 uttalte Kulturdepartementet følgende om formålet med og praktiseringen av forskriften § 3 tredje ledd bokstav d:
- «Det er ikke intensjonen med ordningen at privatøkonomiske interesser eller virksomhet av privat karakter skal motta kompensasjon. For å sikre at midlene kommer reell frivillig virksomhet til gode vil departementet tydeliggjøre dette i forskrift. I dagens ordning kan for eksempel ikke veilag eller antennelag motta kompensasjon, da disse arbeider for medlemmenes privatøkonomiske interesser. Tilsvarende skal heller ikke organisasjoner motta kompensasjon for kostnader knyttet til vedlikehold av fellesarealer og andre kostnader knyttet til bolig, vedlikehold og snøbrøyting av private veier og andre kostnader knyttet til private veier og andre kostnader knyttet til private eiendeler, interesser ol.».
- (18) Det fremgår videre av Kultur- og likestillingsdepartementets høringsnotat «Forslag til endringer i merverdiavgiftskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner» av 14. oktober 2024 under punkt 5.2.1 «Gjeldende rett» at både begrepene «privatøkonomiske fordeler» og «kostnader av [...] av privat karakter» ikke er entydige. Begrepene åpner for en viss grad av skjønn. Som eksempel på kostnader som faller inn under avgrensningen i § 3 tredje ledd bokstav d, viser departementet til «kostnader til egen privat rekreasjon» og «ferielignende reiser».
- (19) Det følger av klagers vedtekter § 1 at foreningens «formål er gjennom frivillig aktivitet å gjennomføre amatør radio ekspedisjoner. Foreningen drives på hobbybasis, og har ikke erverv som formål. Et eventuelt overskudd tilfaller foreningen».
- (20) Det fremgår av klagers årsmelding for 2024 at hovedaktiviteten har bestått i å forberede organisasjonen på to ekspedisjoner til Bouvetøya i 2026 og Peter Island i 2027. Den første ekspedisjonen til Bouvetøya var planlagt gjennomført i februar i 2026 og skulle ifølge nettsiden for ekspedisjonen, bestå av 18 til 24 deltakere. Det fremgikk videre av nettsiden at ekspedisjonen hadde et budsjett på 1,7 millioner amerikanske dollar. Ifølge klagers årsregnskap for 2024 utgjorde egenandelene på 530 517 amerikanske dollar i underkant av 90 prosent av organisasjonens totale driftsinntekter det året.

- (21) Klager har i e-post 19. oktober 2025 lagt ved fakturaer for alle kostnadene som inngår i søknadsgrunnlaget. Den innsendte dokumentasjonen viser at nesten hele søknadsbeløpet knytter seg til ekspedisjonen til Bouvetøya. Dette er kostnader til innkjøp av lavvoer, aggregater, tørrmat, leiekostnader for lagring av utstyr og annet nødvendig utstyr.
- (22) Lotterinemnda legger til grunn at kostnadene det er søkt om kompensasjon for knytter seg til en aktivitet som i stor grad fremstår som hobbypreget og av privat karakter, og som det er naturlig at deltakerne selv dekker kostnadene ved. Klager har selv opplyst at hver deltaker allerede betaler en egenandel på omtrent 150 000 kroner for å delta på ekspedisjonen, og omtalt aktivitetene som en hobby i klagen. Selv om ekspedisjonen også finansieres med gaver og donasjoner, er det ikke omstridt at deler av kostnadene dekkes av medlemmene selv. Ekspedisjonen er også svært kostbar og ivaretar hovedsakelig de private interessene til en begrenset gruppe personer. At ekspedisjonene til en viss grad også kommer andre til gode ved at radioamatører kan oppnå kontakt med stedet, kan ikke tillegges avgjørende betydning når de omsøkte kostnadene nesten utelukkende er knyttet til selve ekspedisjonen, som må anses som en aktivitet av privat karakter.
- (23) Lotterinemnda har etter dette kommet til at kostnadene det er søkt om kompensasjon for dekker det som normalt anses for å være kostnader av privat karakter, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav d.
- (24) Lotterinemnda finner ikke grunn til å vurdere om foreningen er demokratisk eller om virksomheten kommer en lukket krets til gode, ettersom virksomheten uansett ikke er kompensasjonsberettiget.

Konklusjon

- (25) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur